

Sygn. akt V GC 488/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 kwietnia 2017 roku

Sąd Rejonowy w Toruniu V Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSR Urszula Martenka
Protokolant:	St. sekr. sądowy Anna Szok

po rozpoznaniu w dniu 18 kwietnia 2017 roku w Toruniu

na rozprawie

z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w N.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w T.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego: (...) Spółki Akcyjnej w T. na rzecz powoda: (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w N. kwotę **21.024 zł (dwadzieścia jeden tysięcy dwadzieścia cztery złote)** z ustawowymi odsetkami od dnia 6 lipca 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę **3545,50 zł (trzy tysiące pięćset czterdzieści pięć złotych pięćdziesiąt groszy)** tytułem zwrotu kosztów procesu.

V GC 488/16

UZASADNIENIE

Powód: (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w N. dnia 02.09.2015r. wniósł do Sądu Rejonowego w Płocku pozew przeciwko pozwanemu: (...) Spółce Akcyjnej w T. domagając się zapłaty kwoty 21.024 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 6 lipca 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty oraz zasądzenia kosztów procesu (k. 2-5).

W uzasadnieniu żądania powód twierdził, że pozwany w ramach prowadzonej działalności gospodarczej złożył powodowi ustną ofertę sprzedaży towaru tj. gazobetonu S. w następującej ilości: 1920 sztuk gazobetonu S. 24 za cenę 7,30 zł (za łączną kwotę 14.016,00 zł) oraz 1920 sztuk gazobetonu S. 12 za cenę 3,65 zł (za łączną kwotę 7.008,00 zł). Powód zaakceptował ofertę i na podstawie dokumentu wpłaty KP nr 29/15 w dniu 29.06.2015r. dokonał przedpłaty tytułem ceny towaru w łącznej kwocie 21.024 zł, zaś pozwany zobowiązał się dostarczyć zamówiony przez powoda towar w ciągu 7 dni. Mimo upływu umówionego terminu, pozwany nie dostarczył powodowi zamówionego towaru. Powód wezwał pozwanego do zwrotu zapłaconej z góry kwoty, jednak pozwany - mimo iż nie kwestionował żądania powoda - do chwili obecnej nie dokonał zwrotu tej kwoty.

Pozwany w odpowiedzi na pozew z dnia 08.12.2015r. (k. 33-34v.) wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie zwrotu kosztów procesu, zaprzeczając wszelkim okolicznościom i twierdzeniom powoda zawartym w pozwie. Podniósł też zarzut niewłaściwości miejscowej Sądu i domagał się przekazania sprawy do Sądu Rejonowego w Toruniu.

Uzasadniając swoje stanowisko pozwany zakwestionował powództwo tak co do zasady, jak i co do wysokości, zaprzeczając, by względem powoda miał mieć jakiekolwiek zadłużenie. Zaprzeczył też, by powód w dniu 29.06.2015r. miał składać u pozwanego jakiekolwiek zamówienie na towary objęte pozwem. W wyjaśnieniu swojego stanowiska pozwany stwierdził, że towar, o którym mowa na załączonym do pozwu dowodzie wpłaty KP nr 29/15, dotyczy zupełnie innych, a złożonych wcześniej zamówień (tj. z marca oraz kwietnia 2015r.). Pozwany wskazał, że zamówienia te zostały złożone pracownikowi oddziału pozwanej spółki w L. - M. W. (1) i towar ten już dawno został powodowi wydany. Dla potwierdzenia okoliczności odbioru przez powoda zamówionego towaru pozwany podał, że zamówienie zostało wysłane przez M. W. (1) do centrali pozwanego, która z kolei złożyła zamówienie bezpośrednio u producenta gazobetonu tj. w spółce (...) sp. z o.o. w S., skąd podlegli M. W. (1) kierowcy towar odebrali, a następnie dostarczyli go powodowi na adres ul. (...), (...)-(...) N., w dniach 09.03.2015r. i 24.05.2015r. W obu przypadkach odbiór towaru w imieniu powoda potwierdził T. C.. Pozwany zaprzeczył, by powód kiedykolwiek miał dokonać przedpłaty ceny kupionego od pozwanego towaru w kwocie dochodzonej pozwem, wskazując, iż M. W. (1) nigdy tej kwoty pozwanemu nie przekazał. Pozwany podał też, że powód nie wykazał, by K. C. (1), która złożyła podpis na dokumencie KP nr 29/15 za powoda na okoliczność wpłaty, rzeczywiście działała w imieniu i na rzecz powoda czy też może T. C. prowadzącego indywidualną działalność gospodarczą pod firmą (...). Natomiast zarówno powodowa spółka jak i T. C. prowadzą działalność gospodarczą pod tym samym adresem, jak również posługują się tym samym adresem poczty mailowej. Pozwany wyjaśnił, że ewentualnie rzekomą zapłatę z dnia 29.06.2015r. może potraktować jako zapłatę za towar (suporex) zamówiony w marcu i kwietniu 2015r. Pozwany przy tym nadmienił, że nawet jeżeli potraktować kwotę 21.024 zł jako zapłatę za wskazany towar, to stanowi ona jedynie część ceny sprzedanego powodowi towaru. Jak wskazał pozwany, powód zamówił łącznie 2880 sztuk pustaków suporex solbet optimal, zaś ww. kwota stanowi równowartość ceny za 1920 sztuk tego towaru. Powód pozostaje zatem jeszcze w opóźnieniu za pozostałe 960 sztuk towaru.

Postanowieniem z dnia 21.12.2015r. Sąd Rejonowy w Płocku stwierdził swą niewłaściwość miejscową i przekazał sprawę do tut. Sądu celem dalszego procedowania (k 55-56).

Na rozprawie w dniu 23.06.2016r. strony podtrzymały swoje stanowiska (k.75).

Prezes zarządu powodowej spółki (...) informacyjnie wyjaśniła na rozprawie, że w rzeczywistości na rynku branży metalowej jest dwóch przedsiębiorców: powodowa spółka: (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w N. oraz T. C. prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą T. T. C. (syn K. C. (1)). Podmioty te ściśle ze sobą współpracują. Prezes zarządu zaprzeczyła, by w marcu lub kwietniu 2015r. powód lub T. C. mieliby kupić od pozwanego jakiekolwiek towary, wskazując w szczególności na fakt, iż pozwana spółka do chwili obecnej nawet nie wystawiła żadnej faktury Vat na okoliczność takiego zakupu. Powód przyznał, że początkowo towar w postaci pustaków, którego producentem był właśnie (...) spółka z o. o. w S., kupował za pośrednictwem innego przedsiębiorcy - M. S. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) w L.. Natomiast w dniu 29.06.2015r. odbyło się spotkanie prezesa zarządu powodowej spółki, M. S. i M. W. (1) (pracownika oddziału pozwanej spółki (...) S.A. - w L.), na którym to M. S. oznajmił powodowi, że od tej pory powód będzie kupował ten towar bezpośrednio od oddziału pozwanej spółki (...) S.A. w L., za cenę korzystniejszą, ale pod warunkiem każdorazowo uiszczony przedpłaty za kupiony towar. Przyjęcie zapłaty ceny miał potwierdzać M. W. (1), natomiast pośrednikiem w przekazywaniu pieniędzy od powoda - miał być M. S.. W tych okolicznościach właśnie zdaniem powoda została uiszczona na ręce M. W. (1) przedpłata w kwocie 21 024 zł dochodzonej pozwem za towar, którego powód od pozwanego nigdy nie otrzymał. K. C. (1) zaznaczyła, że powód dokonał przedpłaty za towar tylko dlatego, iż pozwany ma renomę, jest dużą spółką zrzeszoną w (...) Składach Budowlanych, działa na polskim rynku od wielu lat, w przeciwnym razie nie dokonałaby przedpłaty. Natomiast do chwili obecnej powód nie otrzymał zamówionego i opłaconego z góry towaru. Powód zaznaczył, że wielokrotnie interweniował w centrali pozwanego o wydanie towaru, a później – o zwrot zapłaconej z góry ceny,

jednak bezskutecznie. Odnosząc się natomiast do załączonych do odpowiedzi na pozew dokumentów WZ, K. C. (1) informacyjnie wyjaśniła, że towar tamże wskazany, którego producentem był (...) z o. o. w S., rzeczywiście odebrał T. C., jednakże został on kupiony od M. S., a nie od pozwanego.

Pełnomocnik pozwanego na rozprawie w dniu 23.06.2016r podniósł zarzut braku legitymacji procesowej czynnej powoda wskazując, że zwrotu przedpłaty domaga się spółka z o. o. a więc osoba prawna zaś z przedłożonego do pozwu dowodu KP wynika, że zapłaty dokonała K. C. (1) - osoba fizyczna.

Powódka odnosząc się na tej rozprawie do zarzutu zgłoszonego przez pełnomocnika pozwanego oświadczyła, że wpłaty w dniu 29.06.2015r. dokonała nie jako osoba fizyczna lecz jako prezes spółki z o. o. T.-S., dlatego uważa, iż jest legitymowana do żądania zwrotu tej kwoty.

Na kolejnym terminie rozprawy w dniu 08.09.2016r. (k. 89) prezes zarządu powodowej spółki (...) jeszcze raz kategorięcznie podkreśliła, że towar, który jest wskazany na dokumentach WZ dostarczonych przez pozwanego, kupiła od M. S.. Wyjaśniła informacyjnie, że rzadko rozliczała się gotówkowo z M. S., raczej rozliczała się innym towarem za kupiony towar.

Natomiast pełnomocnik pozwanego na tej rozprawie zwrócił uwagę na fakt, iż przeciwko M. W. (1) Prokuratura Rejonowa w Lipnie prowadzi postępowanie przygotowawcze.

Pozwany w piśmie procesowym z dnia 20.09.2016r. (k. 102-103) konsekwentnie podtrzymywał swoje stanowisko odnośnie złożonych dokumentów WZ, wskazując, iż stanowią one dowód tego, że powód w marcu i w kwietniu 2015r. kupił od pozwanego towar, za który zapłata została częściowo zarachowana z zapłaconej przez powoda kwoty 21 024 zł.

Natomiast na rozprawie w dniu 15.12.2016r., pełnomocnik pozwanego złożył do akt oświadczenie z dnia 15.12.2016r. o potrąceniu podpisane przez M. B. mającego działać w imieniu pozwanego. Oświadczył, że pozwany uznaje zasadność roszczenia powoda w zakresie zwrotu przedpłaty w wysokości 21 024 zł i jednocześnie zgłasza do potrącenia przysługujące mu jego zdaniem względem powoda wierzytelności:

- wierzytelność z tytułu PZ 265/35 na kwotę 7 435,10 zł, za towar dostarczony powodowi dnia 4/05/2015r. (WZ nr (...));
- wierzytelność z PZ 113 na kwotę 6 991,12 zł za towar dostarczony powodowi dnia 19/03/2015r. (WZ nr (...));
- wierzytelność z PZ 116 na kwotę 6 839,98 zł za towar dostarczony powodowi dnia 20/03/2015r. (WZ nr (...));
- wierzytelność z PZ 255 na kwotę 6 939,17 zł za towar dostarczony powodowi dnia 4/2015 r. (WZ nr (...)).

Powód w piśmie procesowym z dnia 20.01.2017r. (k.133-135) potwierdził dotychczasową argumentację, zaznaczając dodatkowo, że powodowi nie dostarczono żadnego wezwania do zapłaty ani w żaden sposób nie informowano go o rzekomym zadłużeniu wobec pozwanego z tytułu braku zapłaty za towar. Okoliczność ta zresztą zdaniem powoda nie została przez pozwanego udowodniona. Powód zarzucił pozwanemu, że złożone oświadczenie o potrąceniu jest nieskuteczne, ponieważ jest spóźnione i złożone przez osobę nieumocowaną do reprezentacji pozwanego. Powód wytknął też, że ewentualny zarzut potrącenia został zgłoszony z opóźnieniem.

Pozwany w piśmie procesowym z dnia 14.02.2017r (k. 140-141) wyjaśnił, iż w dniu 22.12.2016r. pozwany złożył powodowi prawidłowe oświadczenie o potrąceniu wierzytelności w wysokości 28.000 zł, podpisane przez A. F., co oznacza, że powodowi jako dłużnikowi pozostaje do zapłaty kwota 6 976 zł.

Powód w pismach procesowych z dnia 28.02.2017r. (k. 175-176) i z dnia 21.03.2017r. (k. 183-184) zarzucił pozwanemu, że złożone przez niego dokumenty na rozprawie w dniu 16.02.2017r. są nieczytelne, część faktur VAT jest podpisanych przez T. C. działającego w imieniu własnym a nie na rzecz powoda, przez co pozwany nie udowodnił swojego stanowiska. Powód nadmienił, iż wobec nie zindywidualizowania przez pozwanego mającej mu przysługiwać

wierzytelności, oraz jej nieudowodnienia, tak oświadczenie o potrąceniu jak i podniesiony zarzut potrącenia – są prawnie nieskuteczne.

Pozwany w piśmie procesowym z dnia 14.04.2017r (k. 187-190) wniósł o uwzględnienie zgłoszonego zarzutu potrącenia, a w konsekwencji – oddalenia powództwa, wskazując, iż oświadczeniem z dnia 22.12.2016r., podpisanym przez A. F., doręczonym powodowi dnia 20.02.2017r. pozwany skutecznie zgłosił zarzut potrącenia wierzytelności, biorąc pod uwagę fakt, iż zarzut ten można podnieść do zamknięcia rozprawy przed sądem II instancji, oraz fakt, że zgłoszenia tego zarzutu nie musi poprzedzać wystosowanie przedsądowego wezwania do zapłaty.

Na kolejnych terminach rozprawy strony podtrzymały swoje stanowiska.

Sąd Rejonowy ustalił, co następuje:

Powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w N. specjalizuje się m.in. w sprzedaży hurtowej wyrobów metalowych, materiałów budowlanych i wyposażenia sanitarnego. Powód ma siedzibę w N.. Lokal, w którym prowadzona jest działalność gospodarcza, znajduje się przy ul. (...), w N., adres e-mailowy do korespondencji spółki to tomstal184@wp.pl. (...) zarządu powodowej spółki, działającym samodzielnie, jest do chwili obecnej K. C. (1).

dowód: KRS powoda k. 11-16 i 48, zeznania świadka M. S. na rozprawie w dniu 24 listopada 2016 r. zeznania świadka M. W. (1) na rozprawie w dniu 18 kwietnia 2017 r., zeznania prezesa zarządu powodowej spółki (...) na rozprawie w dniu 18 kwietnia 2017 r., okoliczność bezsporna

Jednocześnie w okresie od 14.06.2008r. do 01.10.2016r. w N. w lokalu przy ul. (...) nr 11 działalność gospodarczą prowadził też inny przedsiębiorca - T. C. (syn K. C. (1)) działający pod nazwą T.-S. C. T.. Przedsiębiorca ten w tym okresie posługiwał się też tym samym co powód e-mailem: tomstal184@wp.pl. (...) to osobny od powoda przedsiębiorca, jednak działał w tej samej co powód branży, czasem też kupował towar od tych samych co powód producentów. T. C. jednocześnie zatrudniał swoją matkę K. C. (1) i upoważnił ją do zawierania w jego imieniu umów na jego rzecz.

dowód: informacja z (...) dot. T. C. k. 47, zeznania świadka M. S. na rozprawie w dniu 24 listopada 2016 r. zeznania świadka M. W. (1) na rozprawie w dniu 18 kwietnia 2017 r., zeznania prezesa zarządu powodowej spółki (...) na rozprawie w dniu 18 kwietnia 2017 r., okoliczność bezsporna

Odbiór towaru dostarczanego w okresie od 14.06.2008r. do 01.10.2016r. pod adres : N., ul. (...), potwierdzał najczęściej T. C., przy czym w zależności od tego, na czyją rzecz odbierał towar - posługiwał się albo pieczętką powoda albo swoją. Oba podmioty czasem rozliczały się też między sobą dokonując wzajemnych przesunięć kupionego towaru. Powód kupiony towar odsprzedawał dalej.

dowód: zeznania świadka M. S. na rozprawie w dniu 24 listopada 2016 r. zeznania świadka M. W. (1) na rozprawie w dniu 18 kwietnia 2017 r., zeznania prezesa zarządu powodowej spółki (...) na rozprawie w dniu 18 kwietnia 2017 r.

Pozwany (...) Spółka Akcyjna w T. jest dużą spółką zrzeszoną w (...) Składach Budowlanych, działa na polskim rynku od kilkunastu lat. Specjalizuje się m.in. w sprzedaży hurtowej materiałów budowlanych (w tym pustaków i półpustaków suporex wyprodukowanych przez innego przedsiębiorcę – (...) Spółkę z o.o. w S.), a także w sprzedaży wyrobów papierniczych i drewnianych. Pozwany ma siedzibę główną w T.. Lokal, w którym prowadzona jest działalność gospodarcza, znajduje się przy ul. (...)-Curie 99 w T.. Członkiem zarządu pozwanej spółki uprawnionym do samodzielnego działania na dzień 02.09.2015r. był m.in. M. B., zaś na dzień 20.01.2017r. był on prokurentem pozwanej spółki uprawnionym jedynie do reprezentacji łącznej z innym prokurentem tej spółki. Obecnie członkiem zarządu jest m.in. A. F..

dowód: KRS pozwanego k. 17 – 25 i 142, zeznania świadka M. S. na rozprawie w dniu 24 listopada 2016 r. zeznania świadka M. B. na rozprawie w dniu 15 grudnia 2016 r., zeznania świadka K. K. na rozprawie w dniu 16 lutego 2017 r.,

zeznania świadka M. W. (1) na rozprawie w dniu 18 kwietnia 2017 r., zeznania prezesa zarządu powodowej spółki (...) na rozprawie w dniu 18 kwietnia 2017 r., okoliczność bezsporna

Pozwany formalnie nie posiada żadnych oddziałów wyodrębnionych gospodarczo, niemniej jednak w L. znajduje się punkt pozwanego, który zwyczajowo został uznany „oddziałem” tej spółki. Punkt ten posiadał własną pieczętą z oznaczeniem (...) S.A. ul. M. (...)-(...) T., ul. (...) -Curie 99, Oddział w L.”. Punktem tym do około lipca/sierpnia 2015r. zarządzał na mocy umowy M. W. (1) (jako kierownik), reprezentując na tym terenie interesy pozwanego. Oprócz tego M. W. (1) prowadził własną indywidulaną działalność gospodarczą w branży budowlanej.

dowód: pismo o odsunięciu M. W. od prac oddziału pozwanego k. 6, KRS pozwanego k. 17 – 25 i 142, zeznania świadka M. S. na rozprawie w dniu 24 listopada 2016 r., zeznania świadka M. B. na rozprawie w dniu 15 grudnia 2016 r., zeznania świadka K. K. na rozprawie w dniu 16 lutego 2017 r., zeznania świadka M. W. (1) na rozprawie w dniu 18 kwietnia 2017 r., okoliczność bezsporna

W okresie zarządzania przez M. W. (1) oddziałem pozwanego w L., towar przeznaczony do sprzedaży kontrahentom, nabywany był przez centralę pozwanego bezpośrednio u producenta (...) spółki z o. o. w S.. M. W. (1) przyjmował zamówienia bezpośrednio od kontrahentów, po czym przekazywał je do centrali pozwanej spółki w T., która to z kolei zamawiała i kupowała towar bezpośrednio od producenta. Kupiony przez centralę towar był następnie przesuwany pod kątem złożonych zamówień do poszczególnych punktów pozwanego w Polsce, w tym do punktu w L.. (...) spółka z o. o. w S. wystawiała jednak fakturę VAT za sprzedany towar na centralę pozwanego, nie na jego „oddział”. M. W. (1) odbierając towar z centrali otrzymywał ww. fakturę źródłową VAT, którą po przyjęciu towaru na Oddział w L. natychmiast odsyłał do centrali pozwanego. Czasem zdarzały się pomyłki – do Oddziału w L. trafiał towar, który nie został zamówiony przez M. W. (1), albo też zamówiony towar w ogóle nie trafiał do tego Oddziału.

M. W. (1), reprezentując interesy pozwanego, w celu szybszego pozyskania od (...) spółki z o. o. zamówionego towaru (głównie w postaci pustaków i półpustaków, gazobetonu suporex), jak również celem uzyskania korzystniejszej ceny i odroczonego terminu zapłaty, składał do centrali pozwanego lub bezpośrednio do producenta dwukrotnie większe zamówienia na ten towar, wskazując w zamówieniu fikcyjnych kontrahentów, którzy w rzeczywistości towaru nie zamawiali. Część suporexu, która pozostawała niesprzedana, M. W. (1) przeznaczał do dalszej odsprzedaży dla małych przedsiębiorców w celu uzyskania dodatkowych korzyści dla siebie i dla pozwanego.

Wszelkie transakcje (umowy sprzedaży) zawierane z małymi kontrahentami w imieniu pozwanego przez Oddział w L. reprezentowany przez M. W. (1) poprzedzało uiszczenie przez nich przedpłaty ceny za kupowany towar. M. W. (1) nie wydawał towaru kontrahentom bez uprzedniego uiszczenia przez nich przedpłaty na poczet ceny. M. W. (1) rzadko wystawiał w imieniu pozwanego Oddział w L. - faktury VAT, dokumenty WZ i KP, przede wszystkim czyniła to centrala pozwanego.

Pobrane przez Oddział pozwanego w L. od kontrahentów przedpłaty na poczet ceny były wpłacane na rachunek bankowy pozwanego, częściowo przeznaczane na realizację zamówienia klienta, a częściowo - na rozruch Oddziału pozwanego, który w okresie zimowym odnotowywał straty z powodu zmniejszonego popytu na materiały budowlane. Zdarzało się też, że M. W. (1) przedmiotowe środki pieniężne przeznaczał na potrzeby prowadzenia własnej działalności gospodarczej.

dowód: zamówienia w marcu i kwietniu 2015r. k.41, WZ nr (...) k. 42, WZ nr (...) k. 43, mail z dnia 09.03.2015r. i 25.04.2015r. k. 39 i 44, WZ nr (...) k. 45, WZ nr (...) k. 46, informacja z (...) dot. T. C. k. 47, potwierdzenie przelewu pozwanego na rzecz (...) Sp. z o.o. k. za (...), (...), (...) i (...) k. 104-107, pz 113/35 k. 148, pz 116/35 k. 152, pz 266/35 k. 155, pz 255/35 k. 158, zeznania świadka M. S. na rozprawie w dniu 24 listopada 2016 r., zeznania świadka K. K. na rozprawie w dniu 16 lutego 2017 r., zeznania świadka M. W. (1) na rozprawie w dniu 18 kwietnia 2017 r.

Jednocześnie M. W. (1) ściśle współpracował z innym przedsiębiorcą - M. S. prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą (...) M. S. w L., specjalizującym się m.in. w realizacji projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków. Przedsiębiorca ten pozyskiwał klientów dla pozwanego głównie na niesprzedany towar w postaci suporexu,

często pośredniczył w zawieraniu przez oddział pozwanego w L. umów z małymi kontrahentami, pobierał od nich gotówkę tytułem przedpłaty za kupiony towar, którą następnie przekazywał M. W. (1). Czasem M. W. (1) sprzedawał towar też M. S..

dowód: zeznania świadka M. S. na rozprawie w dniu 24 listopada 2016 r., zeznania świadka M. W. (1) na rozprawie w dniu 18 kwietnia 2017 r., zeznania prezesa zarządu powodowej spółki (...) na rozprawie w dniu 18 kwietnia 2017 r.

W 2015r. w stosunkach handlowych z M. S. i M. W. (1) reprezentującym pozwanego, pozostawał też powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w N.. M. S. pośredniczył między powodem a pozwanym (Oddziałem w L.) w zawieraniu umów sprzedaży dotyczących pustaków i pół pustaków. Również T. C. kupował od pozwanego towary na potrzeby prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej.

W tym okresie powód, za pośrednictwem M. S., zawarł z pozwanym reprezentowanym przez M. W. (1), ok. 10 umów sprzedaży, w ramach których kupił od pozwanego towar w postaci suporexu (w 8 przypadkach były to pustaki i półpustaki wyprodukowane przez (...) sp. z o. o. w S., zaś w 2 – przez inną spółkę pod firmą (...), przy czym towary te uprzednio były fakturowane przez te spółki na pozwanego). Za każdym razem zamówienie na towar składała M. S. prezes zarządu powodowej spółki (...), bez względu na to, czy chodziło o towar dla powoda czy dla T. C.. K. C. (1) niektóre warunki umowy tak co do dostępności towaru, jak i ceny, czy czasu oczekiwania na towar, negocjowała przez telefon bezpośrednio z M. W. (1). Każda sprzedaż była poprzedzona przedpłatą dokonaną przez powoda, a obejmującą całą cenę towaru ustaloną przez M. W. (1). Był to główny warunek kupna towaru od pozwanego. Przedpłatę inkasował od powoda M. S., a następnie przekazywał ją M. W. (3). Towar przyjeżdżał do powoda po ok. 2 dniach od złożenia zamówienia.

Na podstawie ww. 10 umów sprzedaży, częściowo towar odebrała K. C. (1), a częściowo na rzecz powoda ale i na swoją rzecz - T. C.. Ostatnie z zamówień złożonych w dniu 09.03.2015r. i 27.04.2015r. zostały zrealizowane przez pozwanego w dniach 19.03.2015r. i 20.03.2015r. na rzecz T. C. oraz w dniach 30.04.2015r. i 04.05.2015r. na rzecz powoda, na podstawie dokumentów (...), (...), (...) i (...). Odbiór towaru w tych dniach potwierdził T. C..

Powód nie zwracał się do pozwanego – Oddziału w L. o potwierdzenie dokonanej przedpłaty, gdyż miał zaufanie, że opłacony towar zostanie mu dostarczony. Kupiony od pozwanego towar powód sprzedawał dalej na podstawie wystawianych przez siebie kontrahentom faktur VAT, które przekazywał do swojego biura rachunkowego wraz z dowodami PZ. Powód nie miał wątpliwości, że towar kupuje od pozwanego, a rozliczał się za pośrednictwem M. S., który mieszkał blisko L.. Często M. S. zamiast powódce płacić za towar od niej kupiony przekazywał na jej polecenie środki M. W. (1) jako przedpłatę na poczet zamówionego towaru, nie biorąc pokwitowania. Z tytułu zawarcia z pozwanym ww. umów sprzedaży powód nie miał żadnego zadłużenia w zapłacie za kupiony towar.

dowód: zamówienia w marcu i kwietniu 2015r. k.41, WZ nr (...) k. 42, WZ nr (...) k. 43, mail z dnia 09.03.2015r. k. 44, WZ nr (...) k. 45, WZ nr (...) k. 46, pz 113/35 k. 148, pz 116/35 k. 152, pz 266/35 k. 155, pz 255/35 k. 158, zeznania świadka M. S. na rozprawie w dniu 24 listopada 2016 r., zeznania świadka K. K. na rozprawie w dniu 16 lutego 2017 r., zeznania świadka M. W. (1) na rozprawie w dniu 18 kwietnia 2017 r., zeznania prezesa zarządu powodowej spółki (...) na rozprawie w dniu 18 kwietnia 2017 r.

W dniu 29.06.2015r. odbyło się spotkanie prezesa zarządu powodowej spółki (...), M. S. i M. W. (1), na którym to K. C. (1) osobiście złożyła pozwanemu reprezentowanemu przez M. W. (1) ustną ofertę zakupu towaru wyprodukowanego przez (...) Spółkę z o.o., tj. gazobetonu S. w następującej ilości: 1920 sztuk gazobetonu S. 24 (pustak) za cenę 7,30 zł (za łączną kwotę 14.016,00 zł) oraz 1920 sztuk gazobetonu S. 12 (półpustak) za cenę 3,65 zł (za łączną kwotę 7.008,00 zł). Pozwany reprezentowany przez M. W. (1) przyjął ofertę i zobowiązał się dostarczyć powodowi zamówiony towar trzema samochodami w ciągu 7 dni od dnia złożenia zamówienia pod warunkiem dokonania przedpłaty.

Wówczas to K. C. (1) w obecności M. S. na podstawie dokumentu wpłaty KP nr 29/15 dokonała do rąk M. W. (1) przedpłaty zaliczki tytułem ceny towaru w łącznej kwocie 21.024 zł. M. W. (1) pokwitował dokonaną wpłatę, pieniądze wpłacił do banku i dokonał przelewu tej kwoty na rachunek pozwanego.

dowód: KP nr 29/15 k. 9, zeznania świadka M. S. na rozprawie w dniu 24 listopada 2016 r., zeznania świadka M. W. (1) na rozprawie w dniu 18 kwietnia 2017 r., zeznania prezesa zarządu powodowej spółki (...) na rozprawie w dniu 18 kwietnia 2017 r.

Po złożeniu zamówienia przez powoda, M. W. (1) został odsunięty od spraw Oddziału pozwanego w L., a następnie umowa o prace z nim została rozwiązana. Nie złożył w centrali pozwanego zamówienia na towar objęty KP nr 29/15.

dowód: pismo o odsunięciu M. W. od prac oddziału pozwanego k. 6, zeznania świadka M. S. na rozprawie w dniu 24 listopada 2016 r., zeznania świadka M. B. na rozprawie w dniu 15 grudnia 2016 r., zeznania świadka K. K. na rozprawie w dniu 16 lutego 2017 r., zeznania świadka M. W. (1) na rozprawie w dniu 18 kwietnia 2017 r., zeznania prezesa zarządu powodowej spółki (...) na rozprawie w dniu 18 kwietnia 2017 r.

Pozwany do chwili obecnej nie wydał powodowi zamówionego przez niego towaru. Powód nie otrzymał też od pozwanego żadnej faktury VAT, ani wezwania do zapłaty.

dowód: zeznania świadka M. B. na rozprawie w dniu 15 grudnia 2016 r., zeznania świadka K. K. na rozprawie w dniu 16 lutego 2017 r., zeznania świadka M. W. (1) na rozprawie w dniu 18 kwietnia 2017 r., zeznania prezesa zarządu powodowej spółki (...) na rozprawie w dniu 18 kwietnia 2017 r.

Powód wielokrotnie interweniował w centrali pozwanego o wydanie towaru, a później wzywał pozwanego do zwrotu zapłaconej z góry ceny, jednak bezskutecznie.

dowód: wezwanie do zapłaty pozwanego k. 8, potwierdzenie odbioru i nadania przesyłki k. 7, zeznania świadka M. W. (1) na rozprawie w dniu 18 kwietnia 2017 r., zeznania prezesa zarządu powodowej spółki (...) na rozprawie w dniu 18 kwietnia 2017 r., okoliczność bezsporna

W toku niniejszego procesu, na rozprawie w dniu 15.12.2016r., M. B. w imieniu pozwanej spółki złożył oświadczenie, w którym uznał zasadność domagania się przez powódkę zwrotu kwoty przedpłaty w wysokości 21 024 zł jako kwoty wpłaconej i potwierdzonej KP nr 29/15 i przedstawił do potrącenia:

- wierzytelność z tytułu PZ 265/35 na kwotę 7435,10 zł, za towar dostarczony powodowi dnia 4/05/2015r. (WZ nr (...));
- wierzytelność z PZ 113 na kwotę 6 991,12 zł za towar dostarczony powodowi dnia 19/03/2015r. (WZ nr (...));
- wierzytelność z PZ 116 na kwotę 6 839,98 zł za towar dostarczony powodowi dnia 20/03/2015r. ((...));
- wierzytelność z PZ 255 na kwotę 6 939,17 zł za towar dostarczony powodowi dnia 4/2015 r. ((...)).

Następnie w piśmie z dnia 22.12.2016r. pozwany reprezentowany przez A. F. złożył powodowi oświadczenie o potrąceniu wierzytelności w wysokości 28.000 zł, co miało oznaczać, że powodowi jako dłużnikowi pozostaje do zapłaty kwota 6 976 zł. Pismo zostało doręczone powodowi dnia 20.02.2017r.

dowód: zamówienia w marcu i kwietniu 2015r. k.41, WZ nr (...) k. 42, WZ nr (...) k. 43, mail z dnia 09.03.2015r. k. 44, WZ nr (...) k. 45, WZ nr (...) k. 46, potwierdzenie przelewu pozwanego na rzecz (...) Sp. z o.o. k. za (...), (...), (...) i (...) k. 104-107, oświadczenie o potrąceniu k. 141, pz 113/35 k. 148, pz 116/35 k. 152, pz 266/35 k. 155, pz 255/35 k. 158, zeznania świadka M. B. na rozprawie w dniu 15 grudnia 2016 r., zeznania świadka K. K. na rozprawie w dniu 16 lutego 2017 r., zeznania prezesa zarządu powodowej spółki (...) na rozprawie w dniu 18 kwietnia 2017 r., okoliczność bezsporna

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów oraz w całości na podstawie zeznań świadków M. W. (1) i M. S., w części podstawie zeznań świadków M. B. i K. K., a uzupełniająco w całości w oparciu o zeznania prezesa zarządu powodowej spółki (...)

Autentyczność i prawdziwość dowodów z dokumentów w postaci: KRS powoda, informacji z (...) dot. T. C., KRS pozwanego, pisma o odsunięciu M. W. od prac oddziału pozwanego k. 6, KP nr 29/15 k. 9, wezwania do zapłaty pozwanego k. 8, potwierdzenia odbioru i nadania przesyłki k. 7, potwierdzenia przelewu pozwanego na rzecz (...) Spółki z o.o. w S. za (...), (...), (...) i (...) k. 104-107, nie była skutecznie kwestionowana w toku postępowania, ich wiarygodność i moc dowodowa nie budzi zatem wątpliwości. Dlatego Sąd ustalając stan faktyczny oparł się na tych dokumentach w całości.

Natomiast za wiarygodne jedynie w części Sąd uznał dokumenty w postaci zamówienia na towar w marcu i kwietniu 2015r. k.40 i 41, WZ nr (...) k. 42, WZ nr (...) k. 43, maili z dnia 09.03.2015r. i 25.04.2015r. k. 39 i 44, WZ nr (...) k. 45, WZ nr (...) k. 46, pz 113/35 k. 148, pz 116/35 k. 152, pz 266/35 k. 155, pz 255/35 k. 158, oświadczenia o potrąceniu z dnia 15.12.2015r. k. 141, tj. jedynie w zakresie, w jakim wynikał z nich fakt pozostawania stron jeszcze przed dniem 29.06.2015r. we współpracy handlowej, określenia zasad tej współpracy, dokonania przedpłat za odebrane towary, co znalazło potwierdzenie w zeznaniach świadków M. W. (1) i M. S. i strony powodowej. W pozostałej części, tj. co do ilości zamawianego i odebranego przez powoda towaru (biorąc pod uwagę fakt, iż pozwany zawyżał dwukrotnie ilość zamawianego towaru), okoliczności braku zapłaty za kupiony towar czy zadłużenia powoda względem pozwanego, Sąd odmówił tym dokumentom wiarygodności. Nie znalazło to bowiem potwierdzenia w pozostałym zebranym w sprawie materiale dowodowym.

Oceniając dowód w postaci zeznań świadków M. W. (1) i M. S. Sąd doszedł do wniosku, że zasługują one na miano wiarygodnych w całości. Świadczenie Ci ze szczegółami opisali zakres współpracy stron, reguły tej współpracy, wyjaśnili sporną kwestię, czy powód ma jakiegokolwiek zadłużenie względem pozwanego. Zeznania tych świadków były rzeczowe, logiczne, spójne, zbieżne ze sobą, a przede wszystkim zgodne z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie, w tym - w szczególności znalazły potwierdzenie w zeznaniach powoda reprezentowanego przez K. C. (1), które Sąd również uznał w całości za wiarygodne i kluczowe dla sprawy. Co więcej strona pozwana nie przedstawiła żadnych dowodów przeciwnych, które by wiarygodność tych świadków podważyły. Zeznania świadka M. W. (1), choć była to osoba powiązana w przeszłości z pozwanym, w żaden sposób nie potwierdziły wersji pozwanego, ale wręcz jej przeczyły.

Natomiast zeznaniom świadków M. B. i K. K. Sąd nie dał wiary w tej części, jaka miała dotyczyć zaległej zapłaty przez powoda na rzecz pozwanego tytułem ceny za kupiony towar, nieprzekazania przez M. W. (1) przedpłaty od powoda, a także skuteczności złożonego w toku procesu oświadczenia o potrąceniu wierzytelności mającej przysługiwać pozwanemu względem powoda. W pozostałej części zeznania tych świadków jako logiczne, spójne i zbieżne z zeznaniami pozostałych świadków i powoda, Sąd uznał za wiarygodne.

Ustalając stan faktyczny Sąd miał na uwadze, iż okoliczności faktyczne między stronami były w dużej części sporne. Pozwany początkowo kwestionował roszczenie powoda co do zasady i co do wysokości podnosząc, że roszczenie powoda jest niezasadne, albowiem powód w rzeczywistości złożył zamówienie na towar objęty pozwem w marcu i kwietniu 2015r. i za niego nie zapłacił, dlatego roszczenie o zwrot zapłaconej ceny za towar zamówiony w czerwcu 2015r. należy traktować jako spóźnioną zapłatę za towar zamówiony w marcu i kwietniu 2015r. Niemniej jednak, choć pozwany przeczył twierdzeniom zawartym w pozwie, to jednocześnie w toku całego procesu w żadnym miejscu nie twierdził, aby M. W. (1) był osobą nieumocowaną do zawierania w jego imieniu umów sprzedaży z powodem, oraz, by osoba ta nie pobrała przedpłaty za towar od powoda. Pozwany nie kwestionował też faktu, że nie wystawił powodowi żadnej faktury VAT, mimo faktycznego dokonania przedpłaty za towar ujęty na KP nr 29/15. Natomiast na rozprawie w dniu 15.12.2016r. (k. 123) pozwany uznał roszczenie powoda w całości, ale jednocześnie przedstawił do

potrącenia wzajemną wierzytelność względem powoda w kwocie 28.000 zł twierdząc, że po potrąceniu z kwotą 21.024 zł dochodzoną pozwem, powodowi do zapłaty pozostaje kwota 6 976 zł.

Zdaniem Sądu, roszczenie powoda o zapłatę żądanej kwoty jest zasadne i może być skutecznie przez powoda dochodzone, w szczególności ze względu na fakt jego uznania przez pozwanego, co niewątpliwie miało charakter czynności materialnoprawnej, jaką jest uznanie roszczenia według prawa materialnego stosownie do art. 123 § 1 pkt 2 k.c. Uznanie roszczenia w rozumieniu art. 123 § 1 pkt 2 występuje bowiem w wypadku wyraźnego oświadczenia woli lub innego jednoznacznego zachowania się dłużnika wobec wierzyciela, z którego wynika, że dłużnik uważa roszczenie za istniejące (por. wyrok SN z 7 marca 2003 r., I CKN 11/2001, L..pl nr (...)).

Należy stwierdzić, że strony, poprzez złożenie zamówienia na towar w postaci pustaków i półpustaków suporex ujęty na dokumencie KP nr 29/15, były związane umową sprzedaży, która jest umową wzajemną. Stosownie do art. 535 § 1 k.c., przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę. Z uwagi na fakt, iż zarówno pozwany, jak i powód, są przedsiębiorcami, przy dokonywaniu świadczeń wzajemnych zobowiązani byli do zachowania należytej staranności wynikającej z charakteru prowadzonej działalności gospodarczej (art. 355 § 2 k.c.).

Z brzmienia art. 535 § 1 k.c., wynika, że roszczenie sprzedawcy o zapłatę ceny staje się wymagalne w chwili spełnienia przez niego świadczenia niepieniężnego (wydania towaru), chyba że strony oznaczyły w umowie inny termin jej uiszczenia.

W przedstawionym stanie faktycznym sprzedawcą towaru był pozwany, zaś powód był kupującym. Pomiedzy stronami niewątpliwie doszło do skutecznego zawarcia umowy sprzedaży. Jednakże, jedynie powód jako kupujący, wywiązał się z nałożonych umową wzajemną sprzedaży – obowiązków, albowiem dokonał zapłaty (przedpłaty) za kupiony towar, natomiast nie otrzymał on do chwili obecnej od pozwanego świadczenia wzajemnego w postaci wydania zamówionego towaru o tej wartości.

Jak wynika z zeznań świadków M. W. (1) i M. S. oraz zeznań powoda reprezentowanego przez prezesa zarządu, powód na podstawie dokumentu KP nr 29/15 sporządzonego w dniu 29.06.2015r. uiścił z góry przedpłatę za zamówiony u pozwanego, a następnie kupiony towar objęty treścią pozwu. Strony umowy dokładnie określiły przedmiot umowy: towar wyprodukowany przez (...) Spółkę z o.o. w postaci gazobetonu S. w następującej ilości: 1920 sztuk gazobetonu S. 24 (pustak) za cenę 7,30 zł (za łączną kwotę 14.016,00 zł) oraz 1920 sztuk gazobetonu S. 12 (półpustak) za cenę 3,65 zł (za łączną kwotę 7.008,00 zł). Powód miał świadomość, że regułą nabycia od pozwanego towaru była przedpłata ceny za ten towar. Zasadę tę stosowała zarówno centrala jak i przedmiotowy oddział pozwanego, odstępstwa dotyczyły tylko większych przedsiębiorców, co wynika z zeznań M. W. (1). Okoliczność tę zresztą potwierdził w swoich zeznaniach również świadek M. S..

W toku współpracy stron przedpłatę na zakup towaru od pozwanego pobierał od powoda M. S., a następnie przekazywał na ręce M. W. (1), ponieważ taki sposób dokonania przedpłaty był dla powoda wygodny. Natomiast w dniu 29.06.2015r. powód reprezentowany przez K. C. (2) osobiście złożył ofertę kupna ww. towaru i osobiście wręczył M. W. (1) gotówkę w kwocie dochodzonej pozwem tytułem przedpłaty. Odbiór gotówki w ww. wysokości osobiście pokwitował M. W. (1), co w charakterze świadka potwierdził w swoich zeznaniach. Odbiór gotówki nastąpił w obecności świadka M. S., który współpracował ściśle z obiema stronami procesu, dobrze znał reguły tej współpracy. Dokument KP nr 29/15 był więc jednocześnie dowodem złożenia zamówienia na towary wskazane w pozwie, jak również dowodem na okoliczność dokonania przedpłaty ceny przez powoda.

Wskazać przy tym należy, że M. W. (1) bezsprzecznie był uprawniony do reprezentacji pozwanego przy zawieraniu umów na jego rzecz, albowiem cofnięcie umocowania nastąpiło dopiero w związku z jego zwolnieniem z pracy u pozwanego, które nastąpiło już po zawarciu przedmiotowej umowy z powodem. Natomiast w chwili zawierania umowy zarządzał on punktem pozwanego w L., zwanym nieformalnie oddziałem. Osoba ta posługiwała się pieczęcią pozwanego opatrzoną dopiskiem Oddział w L.". M. W. (1) bezsprzecznie był osobą dostępną dla publiczności w lokalu pozwanego, stosownie do art. 97 k.c. Pozwany zresztą jak zaznaczono na żadnym etapie postępowania

nie kwestionował jego legitymacji do zawierania umów. Nieudana była więc próba podważenia przez pozwanego autentyczności ww. dokumentu KP nr 29/15. Po pierwsze osoba kwitująca odbiór gotówki (M. W. (1)) była uprawniona do reprezentacji pozwanego, po drugie : zarówno M. W. (1) jak i M. B. potwierdzili autentyczność złożonego przez M. W. (1) podpisu na dokumencie KP.

Z zeznań świadka M. W. (1) wynika, że pobraną od powoda gotówkę wpłacił na rachunek pozwanego, co pozostaje w sprzeczności z tezami wysuwanymi przez pozwanego, który twierdzi, że gotówka od powoda nigdy do niego nie dotarła. Świadek ten wprawdzie jednocześnie przyznał, że zdarzało się, że część przedpłat pobieranych od kontrahentów pozwanego przeznaczał na rozruch oddziału pozwanego w L. oraz na potrzeby własnej działalności, niemniej jednak okoliczności te nie mają w sprawie drugorzędne znaczenie. Dowód, że pozwany (centrala czy oddział), nie otrzymał tej gotówki, obciążał pozwanego zgodnie z ogólnymi regułami dowodowymi z art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c. Tymczasem pozwany w żaden sposób takiej okoliczności nie udowodnił.

Powyższe okoliczności jednoznacznie wskazują, że powód jako kupujący w pełni wywiązał się z nałożonego na niego obowiązku zapłaty za towar. Natomiast pozwany ciężących na nim obowiązków sprzedawcy nie wykonał - do chwili obecnej nie wydał powodowi zamówionych towarów, mimo że upłynął wyznaczony termin dostarczenia towaru. Po stronie pozwanego doszło zatem do niewykonania zobowiązania wynikającego ze wzajemnej umowy.

W tym miejscu przypomnieć należy, że zgodnie z art. 6 k.c. oraz z będącym jego procesowym odbiciem przepisem art. 232 k.p.c., ciężar dowodu spoczywa na stronie, która z określonych faktów wywodzi skutki prawne. Co więcej, w postępowaniu cywilnym obowiązuje prekluzja dowodowa. Podstawą tej zasady jest art. 6 § 2 k.p.c., który nakłada na strony i uczestników procesu obowiązek przytaczania wszystkich okoliczności faktycznych i dowodów bez zbędnej zwłoki. Wskazana wyżej zasada została również uszczegółowiona *expressis verbis* w art. 207 § 6 k.p.c. oraz art. 217 § 2 i 3 k.p.c. na podstawie tych przepisów, twierdzenia bądź dowody mogą zostać uznane za spóźnione w sytuacji, w której nie zostały w toku postępowania przytoczone niezwłocznie, a w danym etapie były już stronie znane, a ich przytoczenie było możliwe. Wskazane wyżej przepisy przewidują jednakże okoliczności, które wyłączają negatywne skutki pominięcia dowodów i twierdzeń spóźnionych – tj. iż nie zgłoszenie twierdzeń i dowodów w odpowiednim momencie nastąpiło bez jej winy albo nie spowoduje to zwłoki w rozpoznaniu sprawy lub w wyniku innych wyjątkowych okoliczności. Sąd pominięciem również twierdzenia i dowody, które zostały powołane przez stronę bez naruszenia prekluzji dowodowej, jednakże ich powołanie prowadzi wyłącznie do powstania zwłoki lub okoliczności sporne, na które dowody te zostały powołane, zostały już w toku postępowania dostatecznie wyjaśnione.

Pozwany w żaden sposób nie udowodnił, by wywiązał się z zawartej w dniu 29.06.2015r. umowy z powodem, nie wykazał, by jakiegokolwiek towary na poczet zamówienia KP nr 29/15 zostały powodowi kiedykolwiek wydane, tak zarówno przed tym terminem, jak i po tym terminie. Nie przedłożył żadnych wiarygodnych dokumentów WZ dot. wydania tego towaru. Co więcej, pozwany nie wystawił nawet faktury VAT tytułem rzekomej sprzedaży i wydania powodowi zamówionego przez niego towaru określonego na KP nr 29/15, mimo iż miał świadomość, że M. W. (1) nie wystawiał faktur swoim kontrahentom lub czynił to bardzo rzadko (jak wynika z zeznań powoda - na 10 transakcji z powodem tylko 1-2 razy wystawił fakturę). Natomiast pozwany (centrala) bezsprzecznie miał wgląd w treść składanych przez M. W. (1) zamówień i to on zajmował się w rzeczywistości wystawianiem faktur. Obowiązek przedstawienia takiej faktury na potrzeby niniejszego procesu obciążał zresztą pozwanego, nie powoda. Pozwany winien był w wystawionej fakturze należycie ująć ilość i rodzaj zamówionego, a następnie wydanego towaru, jego cenę i termin zapłaty dla ustalenia wymagalności roszczenia o zapłatę, a następnie fakturę powodowi dostarczyć. Powyższe okoliczności potwierdził w swoich zeznaniach świadek M. W. (1), który wprost wskazał na niewywiązanie się przez pozwanego z ciężącego na nim obowiązku w tym zakresie. Świadek jednocześnie deklарował, że gdyby nie fakt jego zwolnienia z pracy, powód na pewno otrzymałby zamówiony towar.

Wobec powyższego należało uznać, że sprzedawca (pozwany) zatem w żaden sposób nie wykonał ciężącego na nim obowiązku.

Skoro zatem bezsprzecznie po stronie powoda (kupującego) nastąpiła przedpłata za kupiony towar, a towar ten nie został powodowi do chwili obecnej wydany, jest on uprawniony do żądania od pozwanego (sprzedawcy) zwrotu uiszczonych ceny za ten towar.

Pojawia się w tym miejscu pytanie: czy w sytuacji, w której jedna ze stron umowy wzajemnej (sprzedający) nie spełnia ciężącego na niej względem drugiej strony obowiązku (nie wydaje zamówionego towaru) – zastosowanie znajdują przepisy o świadczeniu nienależnym? Stosownie do art. 410 § 2 k.c., świadczenie jest nienależne, jeżeli ten, kto je spełnił, nie był w ogóle zobowiązany lub nie był zobowiązany względem osoby, której świadczył, albo jeżeli podstawa świadczenia odpadła lub zamierzony cel świadczenia nie został osiągnięty, albo jeżeli czynność prawna zobowiązująca do świadczenia była nieważna i nie stała się ważna po spełnieniu świadczenia. Przez świadczenie w rozumieniu art. 410 KC należy zatem rozumieć każde celowe i świadome przysporzenie na rzecz majątku innej osoby, które z punktu widzenia odbiorcy można przyporządkować jakiemuś zobowiązaniu, choćby w ogóle lub jeszcze nieistniejącemu albo nieważnemu. Przysporzenie rozumieć tu przy tym należy najszerszej, tj. jako każde zachowanie prowadzące do wzbogacenia innej osoby (Komentarz do art. 410 KC red. Osajda 2017, wyd. 1/Księżak, Legalis). Z art. 410 § 1 k.c. wynika, że do świadczenia nienależnego stosuje się w szczególności przepisy artykułów poprzedzających, w tym art. 405 k.c., zgodnie z którym, kto bez podstawy prawnej uzyskał korzyść majątkową kosztem innej osoby, obowiązany jest do wydania korzyści w naturze, a gdyby to nie było możliwe, do zwrotu jej wartości. Gdy do wzbogacenia doszło w wyniku świadczenia przypadek taki musi być analizowany pod kątem nienależnego świadczenia, natomiast nie może tu wystarczyć powołanie się na ogólną hipotezę z art. 405 KC (wyr. SA w Gdańsku z 27.9.2013 r., I ACA 414/13, L.). Niemniej jednak w doktrynie i orzecznictwie przyjmuje się, że z pewnością nie stanowi przesłanki powstania *condictio ob causam datorum* brak świadczenia wzajemnego ze strony accipiensa, gdyż w tym wypadku mogą mieć zastosowanie jedynie normy regulujące wykonanie zobowiązania oraz skutki niewykonania i nienależytego wykonania zobowiązania. C. ob causam datorum przysługiwać będzie tylko w tych przypadkach, kiedy solvens nie ma żadnego zaskarżalnego roszczenia wobec accipiensa o spełnienie przez niego wzajemnego świadczenia (komentarz do art. 410 KC red. Gniewek 2016, wyd. 7/Dubis, Legalis). Niewykonanie (nienależyte wykonanie) zobowiązania przez drugą stronę nie oznacza bowiem, że odpada podstawa uzasadniająca spełnienie świadczenia przez jedną ze stron. Podmiotowi służyć więc będzie jedynie (względnie – aż) roszczenie o wykonanie umowy i ewentualnie roszczenie odszkodowawcze (art. 471 KC) (komentarz do art. 410 KC T. I red. Gutowski 2016, wyd. 1/Mularski). Jeśli zatem spełnienie świadczenia wynikało np. z umowy, ewentualny brak świadczenia wzajemnego, czy nieosiągnięcie jakiegoś zamierzonego celu musi być rozpatrywany jedynie na gruncie kontraktowym (wyr. SN z 17.1.2002 r., III CKN 1500/00, OSNC 2002, Nr 11, poz. 140; wyr. SN z 21.6.2011 r., I CSK 533/10, Biul. SN 2011, Nr 9). Dopuszczenie bowiem wówczas możliwości dochodzenia także roszczenia z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia (nienależnego świadczenia) podważałoby sens szczegółowych unormowań stosunków obligacyjnych, uwzględniających ich specyfikę (I ACa 997/14 - wyrok SA Białystok z dnia 27-03-2015, L.).

Biorąc pod uwagę powyższe, wierzyciel (kupujący) ma alternatywne roszczenia:

- po pierwsze - ma roszczenie o naprawienie szkody z tytułu niewykonania umowy. W myśl art. 471 k.c., dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej określone zostały w art. 361 § 1 i 2 k.c. i są nimi zdarzenie wywołujące szkodę (zawinione niewykonanie zobowiązania wzajemnego), adekwatny związek przyczynowy oraz szkoda.

- po drugie - może od umowy wzajemnej sprzedaży odstąpić i żądać zwrotu świadczenia wzajemnego. Zgodnie bowiem z art. 491 § 1 k.c., jeżeli jedna ze stron dopuszcza się zwłoki w wykonaniu zobowiązania z umowy wzajemnej, druga strona może wyznaczyć jej odpowiedni dodatkowy termin do wykonania z zagrożeniem, iż w razie bezskutecznego upływu wyznaczonego terminu będzie uprawniona do odstąpienia od umowy. Może również bądź bez wyznaczenia terminu dodatkowego, bądź też po jego bezskutecznym upływie żądać wykonania zobowiązania i naprawienia szkody wynikłej ze zwłoki. Natomiast w myśl § 2, jeżeli świadczenia obu stron są podzielne, a jedna ze stron dopuszcza się

zwłoki tylko co do części świadczenia, uprawnienie do odstąpienia od umowy przysługujące drugiej stronie ogranicza się, według jej wyboru, albo do tej części, albo do całej reszty niespełnionego świadczenia. Strona ta może także odstąpić od umowy w całości, jeżeli wykonanie częściowe nie miałoby dla niej znaczenia ze względu na właściwości zobowiązania albo ze względu na zamierzony przez nią cel umowy, wiadomy stronie będącej w zwłoce.

W niniejszej sprawie powód może dochodzić wskazanej w pozwie kwoty 21 024 zł alternatywnie w oparciu o obie ww. podstawy prawne. Powód bowiem bezsprzecznie na skutek zawinionego działania pozwanego polegającego na niewykonaniu świadczenia wzajemnego poniósł szkodę w wysokości 21 024 zł tytułem uiszczonej ceny (przedpłaty) towaru o tej wartości, którego nie otrzymał, mógł więc dochodzić odszkodowania w ww. kwocie 21 024 zł. Powód może także żądać zapłaty przez pozwanego kwoty 21 024 zł na skutek odstąpienia od umowy i żądania zwrotu uiszczonej ceny, do czego był uprawniony, albowiem wielokrotnie zwracał się do centrali pozwanego o wydanie towaru, wyznaczał pozwanemu termin wydania towaru, który był przez pozwanego zmieniany, był zapewniany przez pozwanego, że towar zostanie mu wydany, jednak ostatecznie towaru nie otrzymał.

W tym miejscu należy odnieść się do podniesionego przez pozwanego na rozprawie w dniu 15.12.2016r. zarzutu potrącenia mającego wynikać z oświadczenia o potrąceniu wzajemnej wierzytelności pozwanego w kwocie 28 000 zł mającej obejmować: wierzytelność z tytułu PZ 265/35 na kwotę 7 435,10 zł, za towar dostarczony powodowi dnia 4/05/2015r. (WZ nr (...)), wierzytelność z PZ 113 na kwotę 6 991,12 zł za towar dostarczony powodowi dnia 19/03/2015r. (WZ nr (...)), wierzytelność z PZ 116 na kwotę 6 839,98 zł za towar dostarczony powodowi dnia 20/03/2015r. ((...)), wierzytelność z PZ 255 na kwotę 6 9391,17 zł za towar dostarczony powodowi dnia 4/2015 r. ((...)). Powyższe oświadczenie o potrąceniu miało skutkować umorzeniem wzajemnych wierzytelności do kwoty 6 976 zł, w którym to oświadczeniu pozwany jednocześnie uznał roszczenie powoda.

Zdaniem Sądu, choć samo uznanie roszczenia powoda nie budzi zastrzeżeń i wątpliwości, to jednak nie tylko sam zarzut potrącenia, jak i oświadczenie o potrąceniu są nieskuteczne i spóźnione.

Przypomnieć należy, że zgodnie z art. 498 § 1 k.c., gdy dwie osoby są jednocześnie względem siebie dłużnikami i wierzycielami, każda z nich może potrącić swoją wierzytelność z wierzytelności drugiej strony, jeżeli przedmiotem obu wierzytelności są pieniądze lub rzeczy tej samej jakości oznaczone tylko co do gatunku, a obie wierzytelności są wymagalne i mogą być dochodzone przed sądem lub przed innym organem państwowym. § 2. Wskutek potrącenia obie wierzytelności umarzają się nawzajem do wysokości wierzytelności niższej. Natomiast do art. 499 k.c., potrącenia dokonywa się przez oświadczenie złożone drugiej stronie. Oświadczenie ma moc wsteczną od chwili, kiedy potrącenie stało się możliwe. Na podstawie tych przepisów obie strony muszą legitymować się wzajemnymi wymagalnymi wierzytelnościami, zaś samego potrącenia musi dokonać osoba uprawniona do reprezentacji konkretnej strony.

Stosownie do orzecznictwa Sądu Najwyższego, oświadczenie o potrąceniu stanowi materialnoprawną podstawę zarzutu potrącenia, co oznacza, że podniesienie tego zarzutu musi poprzedzać złożenie oświadczenia o potrąceniu (wyr. SN z dnia 07.11.2008r., II CSK 243/08). Zarzut potrącenia jest czynnością procesową polegającą na żądaniu oddalenia powództwa w całości lub w części z powołaniem się na okoliczność, że roszczenie objęte żądaniem pozwu wygasło wskutek potrącenia (oświadczenia o potrąceniu).

W niniejszej sprawie zarzut potrącenia został zgłoszony na rozprawie w dniu 15.12.2016r., natomiast dopiero pismem z dnia 22.12.2016r. (a więc po zgłoszeniu tego zarzutu) pozwany złożył powodowi skutecznie oświadczenie o potrąceniu. Złożone bowiem na rozprawie w dniu 15.12.2016r. oświadczenie o potrąceniu nie było skuteczne, ponieważ zostało ono złożone przez osobę nieumocowaną do reprezentacji pozwanego (M. B. – byłego członka zarządu pozwanej spółki, będącego prokurentem, który w świetle zapisów KRS nie mógł działać samodzielnie). Dlatego skutek materialny mogło odnieść dopiero oświadczenie z dnia 22.12.2016r., które zostało podpisane przez A. F. – aktualnego wówczas członka zarządu pozwanej spółki. Niemniej jednak zostało ono doręczone powodowi dopiero w dniu 20.01.2017r., a więc – jak zaznaczono - po złożeniu zarzutu potrącenia, który powinien poprzedzać złożone oświadczenie o potrąceniu. Co więcej, sam zarzut potrącenia został wskazany po wdaniu się w spór co do istoty sprawy. Wcześniej natomiast w toku procesu pozwany utrzymywał, iż dana zapłata mogła być ewentualnie traktowana jako zapłata za wcześniej zamówiony towar.

Z tych przyczyn zgłoszony zarzut potrącenia nie mógł odnieść skutku prawnego, jako spóźniony. W tym kontekście także samo oświadczenie o potrąceniu było spóźnione.

Co więcej, oświadczenie o potrąceniu nie odpowiadało wymogom z art. 498 i 499 k.c. Jak wskazano, przede wszystkim warunkiem potrącenia jest, by obie strony były względem siebie wierzycielami i dłużnikami i przedstawiły wzajemne wierzytelności wymagalne. Natomiast jak wynika z analizy materiału dowodowego, wierzytelności pozwanego przedstawione do potrącenia w rzeczywistości nie istniały.

Zdaniem Sądu, pozwany nie udowodnił, jakoby na podstawie dokumentów na kartach 39-46 (tj. WZ na k. 42 i 43, 45, 46, maile na k. 39 i 44, zamówienia na k. 40 i 41) i pz 113/35 k. 148, pz 116/35 k. 152, pz 266/35 k. 155, pz 255/35 k. 158, miał powodowi wydać towary w marcu i kwietniu 2015r., za które powód rzekomo nie zapłacił, co miałyby skutkować uznaniem, że posiada względem powoda wymagalną wierzytelność, zaś uiszczoną przez powoda w czerwcu 2015r. kwotę 21 024 zł należałoby traktować jedynie jako ewentualną spóźnioną zapłatę za ten towar. Nie udowodnił, by na podstawie ww. dokumentów przysługiwała mu wzajemna względem powoda wierzytelność w kwocie 28 000 zł. Jak już wskazano, nie było takiej możliwości, by powód otrzymał w marcu i kwietniu 2015r. towar, bez dokonania za niego wcześniejszej zapłaty. Zdaniem Sądu, w rzeczywistości ww. dokumenty świadczą jedynie o tym, że to pozwany otrzymał od producenta jakiś towar, a następnie dostarczył go na adres N. ul. (...) (a więc nie wiadomo, czy do powoda, czy T. C., tym bardziej, że na dwóch z ww. dokumentów WZ T. C. potwierdził odbiór towaru posługując się własną pieczęcią firmową, a nadto – M. W. (1) wielokrotnie zamawiał towar w dwukrotnie większej ilości, fikcyjnie wskazując nabywców przez co w rzeczywistości powód mógł go nigdy nie odebrać). Dokumenty te świadczą też o tym, że był to towar zupełnie innej (niż na zamówieniu KP nr 29/15) kategorii, w innej ilości sztuk, zamówiony i dostarczony w innym terminie, opłacony odpowiednio w kwotach 7435,10 zł, 6 991,12 zł, 6 839,98 zł i 6 9391,17 zł. Nie da się więc na ich podstawie uznać, że pozwany już wykonał swoje zobowiązanie wynikające z KP nr 29/15, bądź że powód był na ich podstawie dłużnikiem pozwanego. Jak wynika zresztą z zeznań świadka M. W. (1), ani K. C. (1) ani reprezentowana przez nią spółka na dzień 29.06.2015r. nie posiadała względem pozwanego żadnego zadłużenia. Wszystkie 10 transakcji poprzedzających zamówienie z czerwca 2015r., zostało w całości zakończone i wykonane, powód za każdym razem płacił z góry za towar, który M. W. (1) zamawiał na rzecz powoda, a następnie mu go wydawał. Z tych względów pozwany nie mógł przedstawić do potrącenia wskazanych wierzytelności.

Zaznaczyć wypada, że pozwany poza wymogiem złożenia oświadczenia o potrąceniu, powinien należycie zindywidualizować przysługującą mu wierzytelność, skonkretyzować jej zakres przedstawiony do potrącenia, wskazać przesłanki powstania, wymagalność i wysokość oraz dowody w celu ich wykazania (wyrok SA Białystok z dnia 04-03-2016, I ACa 1003/15). Natomiast wobec przedstawienia do potrącenia wierzytelności nie wynikających z dokumentów faktur VAT, które muszą mieć pewne wymogi, lecz z zupełnie innych dokumentów o mniejszym znaczeniu rachunkowym, tj. wydania zewnętrznego czy przyjęcia zewnętrznego, nie jest możliwe ustalenie nawet wymagalności tych wierzytelności pozwanego. Trudno więc uznać, że powód pozostawał w opóźnieniu w zapłacie, tym bardziej, że dotąd za towar płacił z góry. A zatem ww. wierzytelności pozwanego wygasły i nie mogły być przedstawione do potrącenia.

Strona pozwana nie udowodniła zatem swojego roszczenia, nie przedstawiła żadnych rzetelnych dowodów, zaś swoje stanowisko zamierzała oprzeć o nieczytelne i niejasne dokumenty, a więc w zasadzie o gołosłowne twierdzenia. Pozwany w tym kontekście w żadnym zakresie, na żadnym etapie postępowania, nie poparł tego stanowiska stosowną inicjatywą dowodową, ograniczając się wyłącznie do zaprzeczania twierdzeniom powoda i przedstawiając mało wiarygodne dowody. Natomiast kwota dochodzona pozwem bezsprzecznie została zapłacona przez powoda na poczet towaru zamówionego w czerwcu 2015r.

Biorąc pod uwagę powyższe, bezsprzecznie roszczenie powoda, wytoczone tak na podstawie art. 471 K.c. czy art. 491 k.c., jest zasadne. W ocenie Sądu powód bowiem w toku niniejszego procesu wykazał zgodnie z regułami procesowymi zawartymi w art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c., że wywiązał się z nałożonego zobowiązania i udowodnił swoje roszczenie. Natomiast pozwany swojego zobowiązania nie spełnił.

Pozwany nie spełniając swojego świadczenia w umówionym terminie popadł w opóźnienie (art. 476 k.c.), wobec czego powodowi należały się odsetki za okres opóźnienia w zwrocie uiszczonej ceny stanowiącej wysokość szkody (art. 481 § 1 i 2 k.c.) liczone (stosownie do nowelizacji przepisów o odsetkach ustawowych) od kwoty 21 024 zł: jako ustawowe od dnia 6 lipca 2015r. do dnia 31 grudnia 2015r. oraz jako ustawowe za opóźnienie od dnia 01.01.2016r. do dnia zapłaty. Pozwany bowiem mimo wielokrotnych rozmów z powodem nie dokonał ani wydania towaru w wyznaczonym przedłużanym terminie, choć zgodnie z jego zapewnieniami miał on być dostarczony powodowi pierwotnie do dnia 5 lipca 2015r. (7 dni od złożenia zamówienia), ani nawet nie dokonał choćby częściowego zwrotu uiszczonej ceny pomimo otrzymania wezwania do zapłaty. Do chwili wniesienia pozwu pozwany nie uiścił dochodzonej nim kwoty.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 535 k.c. w zw. z art. 491 § 1 k.c. i art. 481 § 1 i 2 k.c. Sąd orzekł jak w punkcie I sentencji wyroku, uznając, że powód skutecznie od umowy z pozwanym odstąpił i mógł żądać zwrotu uiszczonej ceny towaru. Przedstawiony materiał dowodowy jest wystarczający do uznania, że powództwo w tej kwocie jest uzasadnione.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c., 99 k.p.c. i art. 13 u.k.s.c. w myśl zasady odpowiedzialności strony za wynik procesu. Sąd obciążył nimi pozwanego jako stronę, która proces przegrała. W konsekwencji, w niniejszej sprawie należało zasądzić od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3 545,50 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, na którą składały się: kwota 2 400 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa 17 zł, kwota 1 052 zł tytułem opłaty od pozwu, kwota 76,50 zł tytułem należności świadka. Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak w punkcie II sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

1. ***Odnotować w kontrolce uzasadnień***
2. Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi pozwanego na wskazany adres (k. 204)
3. Z apelacją (wóczas należy założyć drugi T.) lub po 21 dniach od doręczenia.

T. dnia 15 maja 2017r

SSR U. M.